

לוסין: „הערבים שאיתם דיברנו לא היה להם לספר לנו על גבורה רבה. שהרי הם הפסידו את ה"מילחמה. אבל הם הסכימו לדבר, בניסיון להסביר מדוע הם הפסידו את המילחמה. זאת אמר לנו אנדר אל-גוסייבה, כאשר טען שלערבים לא היתה מנהיגות בארץ, וה"מנהיגות שהיתה לא היתה רצינית דייה. גם נימר אל-הוארי מנצרת, מי שהיה ראש נג'אדה (אחרי ה"מלחמה חזר לארץ, הפך שופט מחוזי בנצרת. והיה אף הערבי הראשון שהיה מועמד לשבת בכס בית-המישפט-העליון) הסביר לי צוות עמוד האש את המפולגות ש"בין הכוחות הערביים."

נג'אדה נוסדה בשנת 1946 על-ידי ערוד-הדין מוחמד נימר אל-הוארי, ועד מהרה התפשטו סניפי פיה על פני כל הארץ. המדריכים שלה היו קציני-צבא ערביים, וה"סיסמה שעל דגלם היתה: "ארץ הערבים לערבים". הציונות הוגרדה בפירוטומי נג'אדה כפושע ה"יותר-מכוער שגודע בהיסטוריה, בזמנית חידשה מיפלגת המופתי,

אני הייתי אחד המוכרים הטובים ביותר שהיה קשור עימם... הוא נכנס ועמד, לא דיבר הרבה. היה שקט ככל האפשר, ולב"סוף, אמרתי: אבל למען השם, מה קרה לך? האם באת סוף-סוף לבקש משהו? הרי מעולם לא באת אלי בבקשה, מאז שאני בבית הלבן, ומאז שאנחנו ידידים! ואז הוא אמר לי, כי הוא חושב, שאטור לי למנוע מהד"ר וייצמן לבוא אל הבית הלבן. הוא חשב שעלי לראותו. אמרתי לו שאראה את הדוקטור, אבל צריך להיכנס בשער הצדדי..."

ד"ר וייצמן בא לראותני, והיתה לנו שיחה ארוכה מאוד. הוא הסביר את המצב מנקודת-ראותו, ו"אני הקשבתי לדבריו ברוב קשב, וקראתי לאדי גייקובסון, ושניהם דיברו אלי זמן רב. כשהסתיימה הפגישה אמרתי: בסדר, אתם, שני היהודים, שיכנעתם, ואני שמח על-כך, כי אני מחבב את שניכם..." למחרת, בישיבת מועצת-הבטחון שנערכה בלייק-סאכס, היתה סי"בה לנציגי הסוכנות היהודית

(המשך מעמוד 15)
ראיון במשרדו של ראסק, שהוא כיום פרקליט גודע. היא גם ראייה נה לפרק זה את קלארק קליי-פורד, מי שהיה יועצו החשוב של הנשיא הרי טרומן.
„אגב, קראתי איהו ספר העוסק ביועצים לנשיאים אמריקאים, ובי"השפעתם של יועצים אלה על נשי"אם, וקלארק קליפורד קיבל, כיועצו של טרומן את הציון הגבוה ביותר מבין היועצים. קליפורד היה מאור"חר יותר, שריהגגה של ארצות-הברית, בממשלתו של הנשיא ג'וני"סון.
„על כל פנים, קליפורד היה פרו"יהודי ביותר באותם ימים. הוא היווה את האנטי-תיזה למישרד"החץ, שהיה אנטי-ציוני. ברור כי באותה תקופה של אי-ודאות, פסח הנשיא טרומן על שתי הסעיפים. הוא אף פעם לא הלך קדימה. הוא תמיד עצר וחשב, ושוב עצר ושוב חשב.

„לטרומן היה קשה מאוד לתמוך חזיתית במדינה יהודית. אבל קלי"פורד הגיש לטרומן כל הזמן דו"חות על כוחו של הקול היהודי, תוך הצגת שיקולים אלקטרוניים. „דמות נוספת באותו שלב של אי-ודאות היתה אבא הלל סילבר, ממנהיגי ציונות אמריקה, ששימש באותה תקופה כדוברו של העם היהודי בא"ם. ועמד בפרץ. הוא טיפח קשרים חזקים עם הנציג ה"סובייטי באו"ם, אנדריי גרומיקו, וניצב בראש מה שאבא אבן כינה מאוחר יותר כ"קואליציה הציונית" סובייטית, שנועדה להרוף את המזימה האמריקאית.

אני יודע שהגדרת חשיבותו של נושא זה תביא לכך שאנשים ימתחו עלינו ביקורת, ושישאלו איפה מילחמת-השיחרור? אבל זה החומר היחידי שיש לנו וזו ה"תרומה שלנו לידע ההיסטורית.

„יתכן שניפחנו יותר את עניין האו"ם, מפני שחסרו לנו תמונות של המילחמה. אבל המילחמה ה"נהלה אז גם במיסדרונות האו"ם ובטרקליני וושינגטון."

גייקובסון (משמאל) עם טרומן

גייקובסון (משמאל) עם טרומן, מדוע נכנתי לעסקים עם יהודי?

להיות רגועים ושננים, שכן ידעו על השיחה הלבבית שנערכה בין טרומן לווייצמן. אבל כאשר עלה נציג ארצות-הברית לדבר, התחל"פה שלוחתם בתדהמה. הנציג ה"אמריקאי הודיע על הסתלקות אר"צו מתמיכה במדינה יהודית, והציע להעביר את ארץ-ישראל זמנית "למישטר של נאמנות מטעם ה"או"ם..."

הד"ר אבא הלל סילבר הוקיע מיד את המהפך במדיניות ארצות-הברית.
למחרת נתקף הנשיא טרומן ב"מבוכה, וקרא ליועצו קלארק קלי"פורד וביקש אותו „לברר איך זה יכול היה לקרות. הבטחתי להי"ם וייצמן שאנחנו בעד חלוקה, ולא נסור ממנה. הוא יחשוב שאני שקי"רן פשוט..."

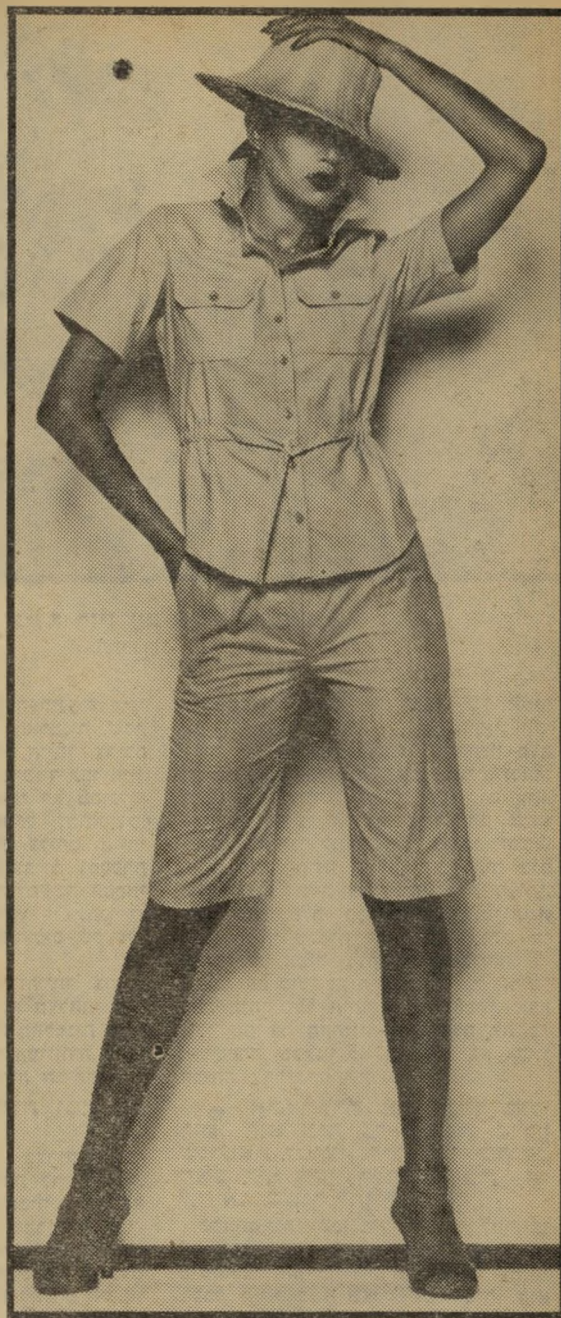
את וייצמן לבית הלבן

בהודשים הקשים שעברו בין הצהרת ה-29 בנובמבר ועזיבת ה"בריטים את ארץ-ישראל, מצאו מנ"היגי הציונות את דלתות הבית הלבן נעולות בפניהם. כפי שניסח זאת הנשיא טרומן בעצמו: „נתתי הוראה, כי אף אחד, אף אחד לא יורשה לבוא אלי בשאלת ארץ"ישראל..." לנשיא היו תלונות על מכש"הלחצים הציוני שהופעל עליו.

במצוקתם, הזמינו הציונים את הד"ר חיים וייצמן, שהגיע חולה מלונדון. אבל טרומן היה הפעם קשה-עורף, וסירב לראותו. לפתע נזכר מישהו ביהודי אחד ופשוט, סוחר סידקית, המתגורר בקנזס"סיטי, במדינת מיזורי. האיש נלקח מחנותו אל העסקים הגדולים של ההיסטוריה. שמו היה אדי גיי"קובסון.

בשיחזור, שנעשה מאוחר יותר לאותה פרשה, סיפר הנשיא טרומן לפני מצלמות אחת מתחנות-הטל"וויזיה האמריקאית: „שמו היה אדי גייקובסון. אתם יודעים, הרבה אנשים שאלוני, כאשר חזרתי מ"מלחמת-העולם הראשונה, מדוע נכנסתי לעסקים עם יהודי. שאלות אלה העלו את חמתי מפני שאמר"נח אדם או צבע-עורו מעולם לא השפיעו על רגשותי או על קשרי עימו.

„אדם זה, שהיו לי איתו עסקים, היה אדי גייקובסון, אחד האנשים המצויינים ביותר שהיכרתי. הוא ואני הבנו איש לרעהו והשלמנו זה את זה. הוא היה אחד הקניינים הטובים ביותר שנתקלתי בהם, ו"הקו החדש של אפנת נ'בה אביב / קיץ '81

הקו החדש של אפנת נ'בה אביב / קיץ '81 מערכת „ספארי" דו-חלקית עם מכנסי ברמודה עשויה אריג כותנה („דלוה").

נחשו תוצאות הבחירות לכנסת ה'10

ה פ ר ס :

טיסה הלוח ושוב למצריים!

טפסי השתתפות בגליון מאי של

במרחב בדוכנים

הכוח הלוחם העיקרי של הער"בים בא משורות הפלאחים, שהיו בלתי-מאומנים ובלתי-ממושעים. אז דרך כוכבו של עבד-אל-קאדר אל-חוסייני, בן-דודו של המופתי, שהיה לוחם עז נפש, מנהיג צבאי מלידה, אשר שמו היה נערץ בכל הכפרים שבאיזור ירושלים.

מילחמות הגנרלים של הערבים

ארבעה לילות אחרי בוא הנשק מצ'כוסלובקיה החל „מיבצע נח" שו".
התוכנית היתה נועזת, ובעיני כמה מפקדים היא גם היתה מטורפת למדי. התוכנית: לכבוש את כל הכפרים הערביים בדרך לירושלים, לתפוס את מישלטי-ההרים ולפתוח פרודור צר, שדרכו תוכל להתנהל תנועה חופשית לחלקים היהודיים של ירושלים.

הקרב על הדרך לירושלים נחשב בעיני ערבים רבים, עד לעצם ה"יום הזה, כמפלה שסיבתה העיקרית היא במילהמת הגנרלים שבין ה"ערבים, חוסר תיאום ואי-ניצול שעות-כושר.

באיזור יפו ישב מפקד מוכשר אחר, חסן סלאמה, אף הוא מאנשי המופתי. סלאמה הציב עמדות על צריחי המיסיגים של יפו, ומשם המטיר אנשיו אש-צלפים על רחוב תל-אביב, הפילו חללים ו"העולם הזה 2279